

Camille Lemonnier: Constantin Meunier, sculpteur et peintre

Charakternímu mistru belgickému dostalo se dílem Lemonnierovým definitivní monografie: tak jest zde vysledována s pochopením dráha jeho a tak jsou svedeny projevy jeho tvorby ve své psychické kořeny. Lemonnier byl zvláště povolán k tomuto dílu: sám spisovatel bohatého temperamentu, plného a jiskrného stylu, který objal mnoho z bolestného i vášnivého života dneška ve svých dílech charakterně silných a patheticky výmluvných. Sám děkuje za mnohé plastické kultuře svojí, a umělecké dílo není mu ani svojí tvarovou řečí, ani svým psychickým životem snu, vše a inspirace zavřenou knihou.

Jako zase výtvarníci nejsou tupí k myšlenkovému přílivu a citové vášni literatury a poesie a nežijí zahrazení v pracovních jako v žalářích, kde se cvičí jen technická dressura a virtuosita. Kdykoli vidím takový krásný oplodňující styk kultury výtvarné s literární, v němž žádná neztrácí svůj terén a pevnou svoji půdu a každá získává zjemnění sensibility, pathetické vroucnosti a noblesy, jaký představuje dnes náhodou dvojice Lemonnier-Meunier, vždy se tážu, kdy přijde něco podobného u nás. Až do té chvíle nebude se moci mluvit o umělecké kultuře u nás.

Maurice Denis au Vésinet

Příležitostná publikace, vydána při vysvěcení dvou kaplí ve Vésinetu, vyzdobených vzácným mladým umělcem. Všecka ornamentace, malba kleneb, oken, dekorace zdí dvou kaplí byla zde provedena jednou umělcem a skutečným básníkem náboženské inspirace, duchem vzácné distinkce a noblesy, jehož jméno pojí se dnes k jmenům velikých dekoračních básníků, Delacroixe a Puvisse de Chavannes. V přítomném svazčku podává p. Milhouard výmluvný komentář k dílu Denisovu, p. Desfossés velmi pronikavou studii uměleckého charakteru Denisova. Publikace jest i uměleckým dílem knižné výpravy: jest zářmována vignettami a figurami z díla Denisova a rytými jim do dřeva s krásným smyslem typografického celku.

Jean Lahore: Les habitations à bon marché et un art nouveau pour le peuple

Známý básník indického pesimismu, p. Lahore (Cazalis), jest ve Francii dobrým znalcem moderního dekoračního umění (známe od něho pěkné studie o Williamu Morrisovi a j.) a neúnavným propagátorem socialisace moderního umění. V přítomné brožuře vypočítává všecko, co bylo dosud podniknuto pro zlidovění umění příbytkového ve Francii, Belgii, Německu a Anglii, a vytýká, kolik zbývá ještě a jak by se dalo cíle nejsnáze dojíti. Za tímto účelem založil také p. Lahore nedávno Mezinárodní společnost lidového umění, která má výstavami, publikacemi a vypisováním cen řešiti svůj úkol.

Robert de la Sizeranne: Les questions esthétiques contemporaines

Známý francouzský umělecký kritik, autor knih „Ruskin a náboženství krásy“ a „Anglického malířství“, sebral v tuto knihu pět studií, týkajících se speciálně časových otázek uměleckých a výtvarných: „Estetika železa“, „Bilance impresionismu“, „Moderní oděv v sochařství“ jsou z nich nejdůležitější. Žádné z nich nelze upříti myšlenkovou opravdovost a vroucnost, a třeba kritická intuice někde nepronikla ke středu problému, jest patrna alespoň snaha, nedati jí zlomiti se o předsudky dne. V úvodě načrtnul obšírně p. autor dráhy a cíle moderní kritiky výtvarné a našel mnohé obsažné slovo pro krásnou důležitost její misse a pro čistotu její inspirace.

Alfred Lichtwark: Übungen in der Betrachtung von Kunstwerken

Rozkošná kniha Lichtwarkova, plná neškolské a nepedantické moudrosti, kultivující předem zrak, cit a fantasií divákovu a vytloukající z něho různé „kritické“ nezpůsoby a domyšlivou rozumářskou jalovost, čte se, jak viděti, hojně v Německu. Měla by se čísti i u nás, kde se tropí tolik hluku s uměleckou výchovou ve školách. Žel, že jen hluku jádro se v té spoustě prázdného kramaření slovy úplně utápí. A nebude lépe, pokud se nepochopí, že nemůže umělecky vzdělávati, kdo sám umělecky necítí, kdo nevychoval v sobě dlouhou kulturou *tásky a obdivu*, dlouhým životem v umělecké atmosféře umělecký takt a vkus.

Známý ruský malíř Vasil Vasiljevič Vereščagin

zahynul na lodi „Petropavlovsku“ před Port-Arthurem dne 13. dubna t. r. ve věku 62 let. Vereščagin představoval střední Evropě jednu dobu, která ovšem dávno již minula (bylo to na počátku let osmdesátých), celé ruské malířství. Blud tento netrval ovšem dlouho: záhy ukázalo se, že Rusko má nejen řadu mladších umělců nekonečně bohatších, výraznějších a čistších než byl Vereščagin, ale že i před Vereščaginem byli v Rusku malíři o to větší a hlubší, o něž byli diskretnější jeho. Opravdoví znatelé a milovníci výtvarného umění nebyli ostatně ani chvíli na pochybách, že vlastní umělecká a výtvarná potence Vereščaginova není ani veliká, ani jadrná a charakterná a že nehorázné vystupování jeho, namířené na efekt příliš necudný, nutí přímo k mnohým a mnohým kritikám a protestům, které také záhy se dostavily. Přes všechny tyto správné restrikce jest však pravdou, že Vereščagin byl zajímavým zjevem, poněvadž byl zajímavou osobností. Nebyl akademickým